

C door het jaar 34 – Christus Koning

20 november 2022

Eerste lezing (2 Sam 5,1-3)

Uit het tweede boek Samuël

Alle stammen van Israël kwamen bij David in Hebron en ze zeiden tegen hem: "Hier zijn we, jouw eigen vlees en bloed. Ook toen Saul nog over ons regeerde was jij degene die onze troepen, de troepen van Israël aanvoerde. De Heer heeft jou dan beloofd: "Jij zult mijn volk Israël leiden, jij zult koning over hen zijn." De oudsten van Israël gingen dan ook naar David in Hebron, en daar sloot David ten overstaan van de Heer een verdrag met hen en zij zalfden hem tot koning van Israël.

Tweede lezing (Kol. 1,12-20)

Uit de brief van de apostel Paulus aan de leerlingen van Kolosse

Broeders en zusters,
Weest blij en dankbaar.
God, onze Vader, heeft ervoor gezorgd,
dat jullie kunnen zijn als erfgenamen
van allen die geleefd hebben volgens zijn droom.
Hij heeft licht gebracht in onze wereld,
door het kwaad te verdrijven
en ons Jezus te geven,
die ons is voorgegaan naar een koninkrijk van liefde.
Ons kwaad werd erdoor teniet gedaan.

In Jezus hebben we God leren kennen.
Want zelf is God met onze ogen niet te zien.

Voor heel de schepping is Jezus de richtingwijzer.
Voor wat is in de hemel en op de aarde,
voor wat zichtbaar is en onzichtbaar,
voor vorsten en heersers,
voor machten en krachten.
Alles wat geschapen is,
is van hem doordrongen,
hij bestaat voor alles en alles bestaat in Hem.

Hij geeft ook richting aan allen,
die vanuit zijn voorbeeld gemeenschap vormen.
Hij was de eerste in wie duidelijk werd
dat het leven sterker is dan de dood.
Zo is hij in alles de eerste, Hij alleen.
Want God heeft in Jezus heel zijn volheid willen zichtbaar maken,
zodat iedereen in hem kan geloven,
zowel in de hemel als op de aarde,
en vrede kan brengen.
Dit heeft Jezus waargemaakt
door de ultieme gave van zijn leven aan een kruis.

Evangelie (Lk 23,35-43)

uit het heilig evangelie volgens Lucas

Toen Jezus aan het kruis hing, keek het volk toe.

De leiders spotten met hem en zegden smalend: "Anderen heeft hij gered, laat hij nu zichzelf redden als hij de Messias van God is, zijn uitverkorene."

Ook de soldaten dreven de spot met hem. Ze gingen voor hem staan en boden hem zure wijn aan, terwijl ze zegden: "Als je de koning van de Joden bent, red jezelf dan."

Boven Jezus' hoofd was een opschrift aangebracht, waarop stond: "Dit is de koning van de Joden."

Een van de met hem gekruisigde misdadigers zei spottend tegen hem: "Jij bent toch de Messias. Red jezelf dan en ons erbij."

Maar de andere misdadiger zei hem: "Heb jij dan zelfs geen ontzag voor God, nu je dezelfde straf ondergaat. Wij hebben onze straf verdiend. Maar die man heeft niets verkeerd gedaan."

En tot Jezus zei hij: "denk aan mij wanneer je in je koninkrijk komt."

Jezus antwoordde: "Ik verzeker je: nog vandaag zal je met mij in het paradijs zijn."

Homilie

Z en B,

Als er in een kruiswoordraadsel staat: zetel van een koning, dan heb je vijf letters in te vullen: t-r-o-o-n, troon.

Wanneer kunstenaars een beeld of een schilderij maken van Christus als Koning, dan zetten ze hem meestal heel plechtig op een troon. Dikwijls ook in gezelschap van twee andere tronen: in het midden God de Vader, rechts Maria, en links Jezus Christus.

En, laat ons eerlijk zijn, als wij het hebben over Christus als Koning, dan stellen wij hem in gedachten ook steeds voor, plechtig gezeten op een troon.

Toch eigenaardig dat wij Jezus van Nazareth associëren met deze vorm van koning zijn.

Want als we er de evangelies op naslaan, dan komt een heel ander koningschap naar voor.

Toen Jezus geboren werd kwamen wijzen bij Herodes vragen waar ze de nieuwe koning van de joden konden vinden.

En die schoot in een kramp, want hij dacht dat hij van zijn troon zou worden gestoten.

Maar waar het over ging, was een kind, geboren uit arme ouders, ergens in een stal.

Toen hij stierf was het tussen misdadigers aan een schandpaal, met boven zijn hoofd de

tekst 'Jezus Christus, de koning van de Joden'. Het was aangebracht op bevel van de

Romeinse landvoogd Pilatus, die de spot wilde drijven met het joodse geloof, en met Jezus in het bijzonder.

Een mooie koning dus. Geboren in een stal, en gestorven op een kruis.

Maar het weze duidelijk, als we Jezus koning noemen, gaat het over een heel ander koningschap dan het aardse koningschap.

De Nederlandse schrijver en dichter Huub Oosterhuis heeft enkele jaren geleden een verhaal geschreven met als titel 'Een lege troon'.

Hij laat er God aan het woord, en laat hem vertellen dat hij 14 miljard jaren geleden zacht in de handen had geklapt, wat later de oerknal werd genoemd, en dat hij dan in een diepe slaap was gevallen.

Ondertussen gebeurden er wonderlijke dingen. Het allerkleinste wezen ontstond, dat zichzelf

kon vermenigvuldigen, het DNA molecuul.

En veel later kwam een rechtop gestrekte naar hem toe. Hij werd de homo sapiens genoemd, de mens.

En nog later arriveerden drie gevleugelde wezens, engelen genoemd. Ze waren ontstaan uit het brein van de mensen.

En God vertelt: 'ze vroegen mij een troon te aanvaarden.

Waarom? Om door de aardbewoners verheerlijkt te worden.

Ik liet het gebeuren.

Maar daar zat ik dan. Ik moest alleen maar zitten, en verder niets.

In het jaar 325 werden er naast mij, aan weerskanten nog twee tronen neergezet.

Eerst voor de joodse martelaar Jezus uit Galilea, en daarna voor zijn moeder Maria.

Brave mensen, ik had ze bezig gezien en vond hen moedig.

En vanop de aarde noemde men hem 'zoon van God', en zij 'moeder van God'.

Ik had daar mijn gedachten bij, maar ik zweeg.

Tot ik op een nacht mijn troon verliet. Het was 20 januari 1942.

Ik ging naar de aarde, en bezocht een villa aan de Wannsee bij Berlijn. Er was daar net een belangrijke vergadering geweest.

En in de papieren die nog op tafel lagen las ik hoe ze het vraagstuk van de joden zouden oplossen: elf miljoen van hen zouden vergast worden.

Wanhooop overweldigde mij. Ik wou kunnen huilen, maar kon niet.

Toen besloot ik nooit meer op te stijgen naar mijn troon.

Sindsdien ben ik spoorloos. Ik zwerf door verdachte buurten, kruip onder bruggen van Calcutta naar stervenden toe, ik vind dode kinderen van drie jaar in rode hempjes en blauwe broekjes aangespoeld op alle kusten van de aarde. Ik til ze op en draag ze naar schaduwparadijzen, ik alleen weet waar.

Misschien ben ik wat mensen nodig hebben om hun lijden te kunnen uithouden en elkaar te dragen.

Ik weet het niet. Het zal wel blijken. Maar hoe dan ook: ik zal proberen er te zijn.'

Een mooi verhaal, natuurlijk niet echt gebeurd, zoals de meeste mooie verhalen.

Maar het tekent een beeld van een God-koning, die zich niet vergenoegt met het zitten op een troon en aanbeden te worden, maar een koning die daar is waar mensen te lijden hebben, of onrecht worden aangedaan.

En ik denk dat het beeld van het goddelijk koningschap, dat Oosterhuis schetst, dichterbij de werkelijkheid aansluit, dan de voorstelling in de portalen van de middeleeuwse kathedralen met de plechtige tronen.

Als de liturgie vandaag het kerkelijk jaar afsluit met dit feest van Christus koning, dan kiest zij voor lezingen die spreken over een herdersjongen, David, die tot koning wordt gezalfd; en over het koninkrijk van Jezus, dat door Paulus een koninkrijk van liefde wordt genoemd; en door in het evangelie te vertellen hoe Jezus uiteindelijk zich volledig in liefde heeft weggeschonken.

Ja, als wij God zoeken, dan moeten ook wij hem niet zoeken waar lof wordt gezwaaid, maar waar liefde wordt gedaan, waar zorg wordt geboden, waar mededogen heerst.

Pierre Breyne

Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: pierre.breyne@outlook.com En daar krijg je een antwoord op.

